

Krizi bez smyslu

Tomáš Absolon

Jakub Albín

Jiří Franta

Ondřej Homola

Matyáš Chochola

Pavel Jestřáb

Stanislava Karbušická

Ondřej Reichel

Jiří Staněk

Viktorie Valocká

Aleš Zapletal

9 10 –
27 10
2013

výstava AZ Tower, Brno

Termín krize nás poslední léta obklopuje téměř na každém kroku. Kvůli krizi se vše mění, nemůžeme žít jako dřív. Se všeobecným fluidem krize, ať již více či méně fiktivním či vykonstruovaným, se vyrovnávají všechny společenské složky. Reakce umění na změnu jakéhokoli paradigmatů je nutná a bezpodmínečná. Reakce na „krizi“ tedy nemůže být výjimkou.

Výstava snázvem krize beze smyslu se pokouší zachytit jeden ze směrů, jímž umělci nejmladší generace reagují na současnou situaci, a jenž se jeví jako pokračování či spíše vyústění recentního trendu návratů k modernismu a avantgardě. Tito autoři se svými díly staví mimo realitu, staví vlastní světy, mnohdy na pomezí rozumového vyjádření a mimo možnosti vnímání světa běžnými smysly. Díla působí jako znepokojivé, podivně realistické, ale na první pohled nerozpoznatelné, smysly neuchopitelné artefakty.

Tyto umělecké vize však nekonvenují duchu rigidního surrealismu, ale vyvěrají z vnitřní imaginace a metafyzického uvažování autorů. Paralelní název výstavy by tedy mohl znít i Krize beze smyslů, odkazující na možnosti vnímání světa v dnešní postpostmoderní situaci.

kurátorka:
Kateřina Štroblová

Jakub Albín

Díla Jakuba Albína jsou navzájem v mnohovrstevném dialogu jak ve fyzickém, tak v duchovním slova smyslu. Objekty mají své alter ego v malbě, plátna odrážejí plasticitu instalací. Albín rozehrává rozhovor hmoty a tekuté reality světa lidí, konfrontu je neživou látku a živý - žitý svět. K personifikaci předmětů a organických artefaktů využívá nejrůznější předměty z lidské existence. Oblečení jako veskrze lidský atribut. Vznikají tak hravé instalace ve veřejném prostoru. Jednoduchým posunem od běžného oděvu k oblečení dětskému pak nečekaně a účinně rozehrává silné emotivní roviny. Střet světa přírodnin a lidských výtvorů je archetypální a často fatální. Albín tak reflektuje staré legendy a příběhy o oživení materie, od Otesánka k Pygmalionovi.

Tomáš Absolon

Svůj cyklus obrazů nazval Tomáš Absolon Objekty. Vychází v nich z pozorování reálných předmětů či artefaktů, které převádí do dvou rozměrné plochy malby. Sám je označuje jako „portréty věcí“, naznačuje tak jejich bytostnou podstatu. Hledá zástupné znaky pro tyto předměty a stírá tak rozdíl mezi abstraktní a figurativní malbou. Tyto abstrahované formy běžné reality působí jako neurčité krajiny, místně i časově nezařaditelné. Vertikály, kruhy či tvary připomínající stěly jsou archetypální útvary. V tomto smyslu je zástupnost Absolonových obrazů – objektů zdvojená a reverzibilní – zastupují jako konkrétní předmět, jež abstrahuje, tak abstrakci, kterou vizualizuje.

Jiří Franta

Jiří Franta je vnímán především jako kreslíř, ať už soliterně nebo jako polovina umělecké dvojice s Davidem Böhmem. Jeho umělecká osobnost je však mnohem všestrannější. Busty Jiřího Franty jsou v nadživotní velikosti, bez určitých rysů, připomínají staré omšelé pomníky osob, jejichž jména už jsou zapomenuta. Jsou poznamenané nepřirozenými až násilnými zásahy v podobě zapíchaných špendlíků či zeleniny násilně vtlačených do očních důlků. Hlavy jakoby se hroutily samy do sebe, připomínají vyschlé tváře mumifikovaných ostatků, mlčenlivé svědky prázdné reality. Neurčitost a rozpadlost jejich tvarů prudce kontrastuje s elegantním a čistým podstavcem, evokujícím sokly klasicistních ideálů. Je to střet dvou světů, černé a bílé, destrukce - trvání, elegance a brutality.

Ondřej Homola

Ondřej Homola je umělec drobných sochařských objektů a kreseb, kutil, jemuž je málokterý materiál cizí. Jako výchozí hmotu využívá nalezené či doslova odpadní suroviny. Již samotné hledání materiálu je pro něj dobrodružstvím, a nalezené suroviny zpětně ovlivňují podobu výsledného díla. Toto využití principu náhodě plně konvenuje Ondřejově bystré impulsivnosti, s jakou kombinuje a instaluje svá díla. Poučen dějinami umění, s nadhledem a vtipem vytváří instalace a objekty zejména ze dřeva či nepálené hlíny. Mezi sošky připomínající předměty z archeologických vykopávek umístí torzo auta, memento naší civilizace. Drobná soška kráčejiho malíře z dřevěných špalíčků připomene modernismus, Homolovy čisté objekty z barvených kovových trubek pak vyznívají jako nenápadný minimalismus.

Matyáš Chochola

Matyáš Chochola vědomě navazuje a odkazuje na dějiny moderního sochařství. V jeho díle nalezneme reminiscence na minimalismus, kinetické sochařství, brutalismus či fluxové instalace. V těchto instalacích využívá nejrůznější materiály: dřevo, kov, sklo či plast. Odkazuje na mytologii a rituály, jež reflektuje i ve svých akcích, jež kdosi nazval „zážitkovými rituálními performancemi“. Krystalické formy a ostré hrany se jako nerosty v zemské kůře prolínají celou autorovou tvorbou. Své nejnovější artefakty nazývá Matyáš Chochola „postobjekty“, poukazuje na jejich konkrétní jedinečnost a univerzalitu zároveň. Tyto krystalické drahokamy jsou holé struktury, kostry útvarů, torza v prostoru. Pravidelnost jejich mřížky je jen zdánlivá – jsou to podivně deformované obrysy, které nejsou přírodní, a vyvolávají tak dojem reliktní po člověku.

Pavel Jestřáb

Svá videa zasazuje Pavel Jestřáb téměř vždy na rodnou Moravu , do moravské krajiny, lesů či vesnic. Nezdůrazňuje však malebnost či klidnou poetičnost, akcentuje jakousi odloučenost, neznámou tvář, rozeznatelnou z jiného úhlu pohledu. Reviduje současný pohled na tradiční lidovou kulturu. Jestřáb stírá hranici mezi videoartem a videoperformancí, využívá dlouhé záběry, vyžadující divákovu pozornost a soustředění – klíčový zlom často trvá jen pár okamžiků či probíhá nenápadně, téměř nepostřehnutelně. Kroužící ptáci nad přehradou, ubíhající bubliny na hladině. Autor se soustřeďuje na detaily, které jsou zneklidňující, iritující, znepokojivé. Detaily na první pohled nenápadné, ale o to naléhavější. V Jestřábových videích panuje bezčasí a ticho, člověk zde funguje jako destruktivní či narušující faktor, podobně jako artefakty, které vytvořil.

Stanislava Karbušická

Stanislava Karbušická ve své tvorbě vyšla z loutkových scénérií a vyprávění dílčích příběhů, které však byly ponechány z velké části divákově naraci. Od figurálních postav přešla k vytváření objektů, neupustila ale od příběhů, jež za nimi můžeme tušit. Objekty Stanislavy Karbušické jsou jemné, subtilní snové artefakty. Použité materiály a jejich konstrukce jen zvyšují efemérní dojem – tenké překližky, sypké materiály, lehké zavěšení, labilita. Křehkost fantazijního světa je úzce spojena s přírodou, s její organickou a živoucí strukturou. Fantaskní tvary jakoby pocházely ze zahrady pozemských rozkoší, kde je dovoleno existovat tě nejrůznějšími formám. Mohou nám připomínat květy cizokrajných rostlin či exotické ptáky či ve své neurčitosti jen abstraktní imaginativní formy, vyrůstající z nevědomí.

Ondřej Reichel

Ondřej Reichel je básník, umělec a osobnost mnoha identit a tváří. Při pohledu na jeho kresby a texty (či kombinaci obojího) nám vytanou na mysli pojmy jako obsese, spontaneita, nutková potřeba vyjádřit, vyslovit a zaznamenat. Vizualizovat básně, co bolí v hlavě. Výrazným materiálem ve výtvarném díle Ondřeje Reichela je textilie. Velké kusy látky nenápadně upravuje a nechává je k dalšímu, individuálnímu užití. Napíná je na rámy jako plátno a vytváří tak variabilní, vzdušné rauschenbergovské artefakty s mimikry reálných věcí. Dalším klíčovým materiálem v Reichelově tvorbě je sádrokarton, z něž tvoří křehká (mnohdy až příliš doslovně) díla, vznikající destruktivním aktem – řezáním, proražením, odhalením struktury až „na dřev“.

Jiří Staněk

Jiří Staněk je multimedialní umělec – mimo grafiky, jež je jeho hlavním oborem, se věnuje také malbě, sochařské tvorbě a grafitti. Díla Jiřího Staňka se vyznačují detailní pečlivostí, až obsesivní snahou využít všechny možnosti daného média do krajnosti, s využitím chyby jako tvůrčího elementu. Jeho grafiky jsou složeny z neustále se opakující matrice, evokující sériovou výrobu, nedosahující však hranice dekorativnosti. Právě tato možnost opakování, skládání a řetězení Staňka fascinuje a podobně tento princip využívá i ve skládání japonských origami. Každá matrice se jednou vyčerpá, stejně jako papír nejde skládat donekonečna. Nekonečné povrchové struktury neurčitě připomínající organické vzory, přírodniny, secesní ornament či Rorschachovy testy mohou sloužit jako sonda do nevědomí. Jsou to jakési mentální mapy, v nichž Staněk estetizuje a vizualizuje své melancholie a posedlosti.

Viktorie Valocká

Viktorie Valocká pracuje se širokou škálou médií, v poslední době jsou to zejména práce s papírem a na papíře. Vytrhává, dokresluje, skládá. Ve velkoformátových kolážích na kartonech využívá jazyk vzájemných předmětných vztahů a dialogů. Kombinuje fotografie vystřižené z časopisů s artefakty z reálného života, jež hrubě lepí do strohých, vyprázdněných kompozic. Obrázky zbraní, kontrastující s vyobrazením rostlin, jsou doplněny pozůstatky civilního konzumerismu: krajícem okoralého chleba, účtenkou ze supermarketu, cárem laciné igelitové tašky. Samotné lepenkové kartony, pozadí výjevů, protrhává, prořezává, nechává je v syrovém stavu. Valocká jakoby komentovala zjednodušenou současnou realitu, akcentující násilí, ekologii a spotřební životní styl.

Aleš Zapletal

Malby Aleše Zapletala jsou velkoformátové příběhy, vycházející z reálných zážitků i fantazijní fikce. Zapletalova narace je hravá a intuitivní. Nejnovější Zapletalova plátna, jejichž cyklus výmluvně pojmenoval Kouzelná dobrodružství rozmarného vtělení, zaujmou nejen kresebným malířským stylem, ale také tematicky. Autor vychází ze zátiší, scénérie se zeleninou však transformuje a oživuje. Česnek, cibule či hlávka zelí mají tváře a gesta, vystupují ve scénách mnohdy až komiksového rázu. Používají nástroje jako palice či lžíce a jsou v konfrontaci s technickými pomůckami, kružítky, úhloměry, měřidly, evokující zednářskou emblematicku. Podobně tajemnou exkluzivitu můžeme tušit i za příběhy jednotlivých výjevů – můžeme, ale hledat je nemusíme.

Za poskytnutí negalerijního prostoru
v 21. patře AZ Tower Brno
děkujeme JUDr. Martinovi Kulhánkovi.

Krizi beze smyslu

Vydala:

GALERIE LUXFER
Riegrova 347
Česká Skalice 552 03
Czech Republic
+420 734 260 618
galerieluxfer@gmail.com

Design:

Fantastikburo

www.galerieluxfer.cz

Krizze

beze

smyse